Maatregelen toekomstbestendig stelsel gesubsidieerde rechtsbijstand

Deze tabel geeft een overzicht van de maatregelen die in de brief zijn aangekondigd. Hierbij is per maatregel een realisatiedatum opgenomen, alsmede een inschatting of de uitwerking van de maatregel noopt tot (aanpassing van) regelgeving. Deze tabel dient om overzicht te geven en is niet bedoeld als aanvulling op de brief. De opgenomen gegevens geven de huidige inzichten weer. Het is mogelijk dat een en ander bij nadere uitwerking van de maatregelen verandert. Voor wat betreft de maatregelen die enkel aanpassing in de uitvoering betreffen, zal in overleg met onder andere de raad, het juridisch loket en de NOvA worden bezien of daarmee nog dit jaar een aanvang kan worden genomen.

Maatregel	Wanneer gerealiseerd	Aanpassing in regelgeving nodig
Eerste lijn		
De intake in de eerste lijn wordt verbeterd.	2018	Ja.
Verruiming van de mogelijkheden van de eerste lijn om eenvoudige rechtsbijstand te verlenen, waaronder invoering van de eenvoudige behandeling.	2018	Ja.
Invoeren eigen bijdrage voor eenvoudige behandeling.	2018	Ja.
De kwaliteit van rechtsbijstand in de eerste lijn wordt versterkt.	2018	Afhankelijk van uitwerking.
Kwaliteitsafspraken met eerstelijnsorganisaties voor doorverwijzing naar de tweede lijn.	2018	Nee.
Invoering klantvolgsysteem.	2018	Afhankelijk van uitwerking.
Mogelijkheid voor raad voor rechtsbijstand c.q. juridisch loket om juridisch advies en rechtshulpverlening in te kopen.	2018	Afhankelijk van uitwerking.
Afspraken om advocaten in de eerste lijn in te zetten.	2018	Nee.
Invoering verplicht oriëntatiegesprek bij echtscheiding.	2018	Ja.
Ontwikkelen van vroegsignalering bij multiproblematiek, onder meer door ontsluiting van de toevoeghistorie van rechtzoekenden voor de medewerkers van de raad voor rechtsbijstand c.q. juridisch loket in het klantvolgsysteem.	2018	Afhankelijk van uitwerking.

Maatregel	Wanneer gerealiseerd	Aanpassing in regelgeving nodig
Ontwikkelen van best practices met de ketenpartners in de schuldhulpverlening en het sociale domein.	2018	Nee.
Aansluiten bij lokale overlegstructuren om in complexe situaties met de ketenpartners af te stemmen welke hulp het meest doeltreffend is, en hoe deze kan worden verleend.	2018	Nee.
Medewerking rechtzoekende aan het bereiken van een structurele oplossing in geval van multiproblematiek, is voorwaardelijk voor het verkrijgen van een toevoeging.	2018	Ja.
De diagnose en triagekorting wordt afgeschaft, met gelijktijdige verlaging van alle eigen bijdragen.	2018	Ja.
Kwaliteit en vergoedingen		
Aanscherpen kwaliteitseisen advocaten in inschrijvingsvoorwaarden binnen stelsel rechtsbijstand.	2018	Nee.
Verdere vormgeving peer review voor rechtsbijstandverleners in stelsel rechtsbijstand.	2018	Nee.
In de jaarlijkse monitor rechtsbijstand wordt ingegaan op de kwaliteit van de rechtsbijstandsverleners die actief zijn in het stelsel.	2018	Nee.
Rechtzoekenden hebben voldoende waarborgen ten aanzien van de kwaliteit van rechtsbijstandverleners.	2018	Afhankelijk van uitwerking.
Instellen evaluatiecommissie puntenaantallen en –toekenningen.	2016 (tot medio 2017)	Nee.
Mogelijke herijking na evaluatie commissie.	2018	Afhankelijk van bevindingen commissie.
Waarborgen dat gegevens waarop een evaluatie van puntenaantallen gebaseerd wordt, betrouwbaar zijn en worden geregistreerd.	2018	Afhankelijk van uitwerking.
Rechtsbijstandverleners moeten een sluitende urenregistratie bijhouden en deze samen met de declaratie naar de raad opsturen.	2018	Afhankelijk van uitwerking.

Maatregel	Wanneer gerealiseerd	Aanpassing in regelgeving nodig
Creëren grondslag trajecttoevoeging echtscheiding, asielzaken en pakkettoevoeging multiproblematiek.	2018	Ja.
Aansluiten hoogte puntvergoeding bij schaal 12 BBRA.	2018	Ja.
Vervallen administratieve vergoeding.	2018	Ja.
Maximumvergoeding binnen het stelsel.	2018	Ja.
Ontwikkelen vergoedingensystematiek eerstelijnsrechtsbijstandverleners.	2018	Afhankelijk van uitwerking.
Vereenvoudiging en betere beheersing vergoedingen bewerkelijke zaken.	2018	Afhankelijk van uitwerking.
Instelling door raad van een commissie van deskundigen die de raad desgewenst voor- en achteraf adviseert over de toekenning en doelmatige besteding van extra uren in complexe strafzaken.	Start najaar 2016	Afhankelijk van uitwerking.
Inkomens- en vermogenstoets		
Bij de draagkrachttoets of men al dan niet in aanmerking komt voor een toevoeging wordt de waarde van de eigen woning meegenomen.	2018	Ja.
Bij een aanvraag voor een echtscheidingstoevoeging wordt uitgegaan van het gezinsinkomen in plaats van het individuele inkomen.	2018	Ja.
Een verdachte wiens bewaring direct wordt geschorst, krijgt geen ambtshalve toevoeging. Nader wordt uitgewerkt of deze maatregel ook kan gelden bij verdachten die niet direct, maar wel later worden geschorst.	2018	Ja.
Regievoerende instantie		
Samenvoeging juridisch loket en raad voor rechtsbijstand.	2018	Nee.
Schrappen bevoegdheid van de minister om beleidsregels te stellen met betrekking tot de	2018	Ja.

Maatregel	Wanneer gerealiseerd	Aanpassing in regelgeving nodig
taakuitoefening van de raad van advies uit artikel 5, eerste lid, Wrb.		
Verdere versterking van de positie van de raad van advies als tegenwicht voor de raad van bestuur, onder meer door vast te leggen over welke onderwerpen hij door het bestuur van de raad en de minister moet worden geconsulteerd.	2018	Nee
Aanscherping van de mogelijkheid voor de raad om de rechtzoekende te verplichten tot een oriëntatiegesprek.	2018	Ja.
Nadere afspraken met de raad over op welke wijze de raad meer regie zal nemen bij overige vormen van meervoudig gebruik zoals massaschadezaken en zaken naar aanleiding van nieuwe wetgeving. Ook bij meervoudig gebruik van verdachten neemt de raad een actieve rol in.	2017	Nee.
Het systeem voor de inning van eigen bijdragen wordt herzien. In plaats van de rechtsbijstandsverleners int de raad de eigen bijdragen van rechtzoekenden. Hierbij kan de raad betalingsregelingen treffen.	2018	Ja.
De eigen bijdrage wordt niet via de bijzondere bijstand gecompenseerd. De Wrb wordt zodanig uitgevoerd dat deze ten aanzien van de bijzondere bijstand geldt als een toereikende en passende voorliggende voorziening.	2018	Ja.
Diversen		
Verkennen van de mogelijkheden om, samen met het Verbond van verzekeraars, een database op te zetten waarin (voor de eerste lijn zichtbare) gegevens over rechtsbijstandsverzekeringen zijn verwerkt.	2017	Afhankelijk van resultaten verkenning.
In de eerste lijn worden rechtzoekenden systematisch bevraagd op de aanwezigheid van een rechtsbijstandverzekering.	Start najaar 2016	Nee.

Maatregel	Wanneer gerealiseerd	Aanpassing in regelgeving nodig
Voortdurende alertheid op de aanwezigheid van laagdrempelige en informele vormen van geschilbeslechting. Waar nodig treft het Ministerie van Veiligheid en Justitie maatregelen. Bijzondere aandachtspunten hier zijn bestuursrechtelijke zaken (in het bijzonder de bezwaarfase) en consumentenzaken.	Permanent	Nee.
Het kabinet ziet toe op een juiste en volledige toepassing van het afwegingskader bij nieuwe regelgeving, zodat de effecten van nieuwe regelgeving op het gebruik van rechtsbijstand goed in beeld worden gebracht.	Permanent	Nee.
Monitoren effecten maatregelen.	Nulmeting in 2017 Monitoren vanaf invoering werkwijze eerste lijn	Nee.
Internationale verkenning naar: 1. De modaliteiten voor de inzet van rechtsbijstandverleners in de eerste lijn. 2. De mogelijkheden voor de weigering van een toevoeging op basis van de verzekerbaarheid van een probleem. 3. Het afhankelijk stellen van de hoogte van de eigen bijdrage van de verzekerbaarheid van een probleem. 4. De effecten van 1, 2 en 3 op de uitgaven.	2017	Nee.